

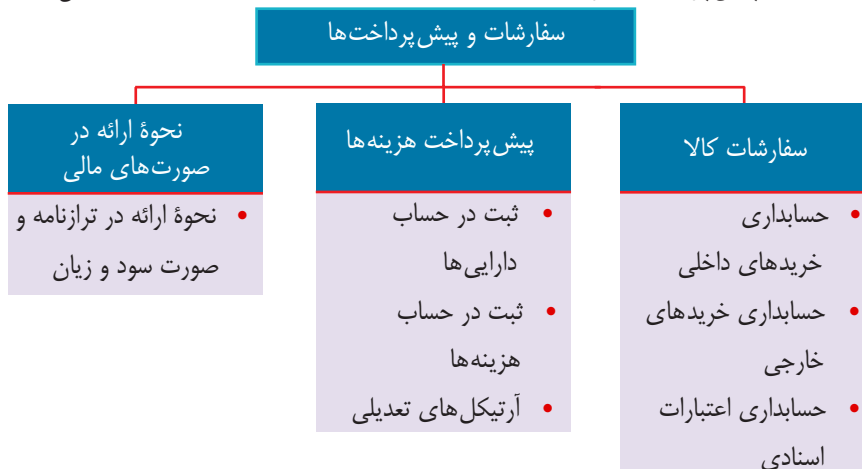
سفارشات و پیش پرداخت‌ها

هنر جویان پس از مطالعه این فصل باید بتوانند:

- ۱ مراحل خرید داخلی را تشریح کنید.
- ۲ حسابداری خریدهای داخلی را بیان کنید.
- ۳ انواع پرداخت در خریدهای خارجی را توضیح دهید.
- ۴ اعتبارات اسنادی را بیان و انواع آن را تشریح کنید.
- ۵ فرایند حسابداری اعتبارات اسنادی را بیان کنید.
- ۶ مفهوم پیش پرداخت هزینه را بیان کنید.
- ۷ نحوه تعدیل پیش پرداخت‌ها در پایان دوره مالی را توضیح دهید.
- ۸ نحوه ارائه سفارشات و پیش پرداخت‌ها را در صورت‌های مالی بیان کنید.

مروری بر فصل

امروزه، بخش بزرگی از دارایی‌های جاری بسیاری از شرکت‌های بازرگانی و تولیدی را سفارشات کالا و پیش پرداخت‌های هزینه تشکیل می‌دهد. گسترش مبادلات تجاری و انجام معاملات بین‌المللی به اندازه‌ای است که سیستم بانکی کشورها به عنوان یک واسطه تسهیل‌کننده معاملات، حضور یافته و به شکل قابل توجهی ریسک مربوط به خرید و فروش کالا را کاهش می‌دهند. حضور سیستم بانکی در معاملات بین‌المللی و طراحی سیستم‌های ویژه‌ای مانند اعتبارات اسنادی به عنوان مکانیزمی قابل اعتماد در مبادلات خارجی، سبب شده است که موضوعات پیچیده و حساسی پیش روی حسابداران قرار گیرد. در این فصل ابتدا، مراحل خریدهای داخلی کالا بیان می‌شود و ضمن تشریح آن مراحل، نحوه حسابداری مربوط به سفارش کالا و کالای در راه، توضیح داده خواهد شد. پس از آن، روش‌های خرید خارجی، با تمرکز بر حسابداری اعتبارات اسنادی بیان می‌شود. در بخش نهایی فصل، حسابداری پیش پرداخت هزینه‌ها توصیف خواهد شد. ساختار و محتوای فصل به شرح زیر است:

هدف مطالعه ۱

مراحل خرید داخلی را تشریح نمایید. از عمده‌ترین فعالیت‌های شرکت‌های بازرگانی و تولیدی به شمار می‌رود. اهمیت این فعالیت‌ها، به اندازه‌ای است که در بسیاری از شرکت‌ها و سازمان‌های دولتی، دایره ویژه‌ای با عنوان **دایره خرید** (دایره تدارکات) مسئولیت اجرای عملیات خرید کالا و خدمات مورد نیاز شرکت را بر عهده دارد. فعالیت‌های دایره خرید را می‌توان به دو گروه عمده، تقسیم کرد:

الف. خریدهای داخلی
ب. خریدهای خارجی

مراحل خرید داخلی

معمولاً، پیش از آن‌که دایره تدارکات به خرید کالا یا خدماتی اقدام نماید، مراحل زیر برای شناسایی نیاز به کالا یا خدمات و تأیید و تصویب خرید صورت می‌گیرد. این مراحل به صورت خلاصه عبارت است از:

- دریافت سفارش خرید کالا از مشتریان در قالب فرم سفارش فروش؛
- تأیید فرم سفارش فروش توسط مدیران فروش یا سایر مقامات مجاز شرکت؛
- ثبت فرم سفارش فروش در کاردکس انبار؛
- صدور حواله به نام مشتری در صورت داشتن موجودی انبار؛
- صدور فرم خرید کالا در صورت نداشتن موجودی انبار.

مراحل فوق کم و بیش در اغلب واحدهای بازرگانی انجام می‌گیرد. با این وجود، احتمال دارد برخی فرایندهای اضافی نیز در این رابطه وجود داشته باشد. برای مثال، ممکن است، در زمانی که مقادیر موجودی

کالا یا مدت زمان باقی‌مانده از یک قرارداد دریافت خدمات به سطح خاصی رسد، برای جلوگیری از توقف فعالیت شرکت و از دست دادن مشتریان (به دلیل نبود کالا یا خدمات مورد نیاز)، دایره انبار یا دایره خرید، موظف می‌شود به صدور درخواست خرید کالا یا خدمات مورد نظر اقدام نمایند. تصویر ۱-۳ نمونه‌ای از فرایند خرید کالا در یک شرکت را نمایش می‌دهد.

حسابداری خریدهای داخلی

هدف مطالعه ۲

حسابداری خریدهای داخلی را تشریح نمایید.

در زمانی که کالا یا خدمات مورد نیاز با ویژگی‌ها، قیمت و کیفیت مورد نظر شرکت

در داخل کشور وجود داشته باشد، دایره تدارکات، کالا یا خدمات مورد نظر را از فروشندگان داخل کشور خریداری می‌نماید. از نقطه نظر حسابداری، اقداماتی که توسط دایره تدارکات برای انجام خرید داخلی صورت می‌گیرد در سه نقطه دارای اهمیت است:

- ارسال سفارش کالا برای فروشندگان
- انتقال مالکیت کالا به شرکت
- دریافت کالا توسط انبار

اهمیت تمامی این مراحل سفارش کالا، به ایجاد تعهد برای واحد تجاری و هم‌چنین انتقال مالکیت کالا از فروشنده به خریدار باز می‌گردد. به عنوان یک اصل کلی، در هر مرحله از ارسال سفارش و خرید کالا که تعهدی برای شرکت به وجود آید و یا مالکیت کالا از فروشنده به شرکت انتقال یابد، دفاتر حسابداری باید ایجاد تعهد یا انتقال مالکیت را نشان دهند. دریافت کالا توسط انبار، وضعیت متداول انتقال مالکیت از فروشنده به خریدار است که نحوه حسابداری آن به تفصیل در فصل ۴ بیان خواهد

۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰	سفرشات کالا	۱۳۹۰
		حساب‌های پرداختی - شرکت مولوی	۱ خرداد
		(ثبت سفارش غیر قابل فسخ کالا)	

سفرشات را در دفاتر خود ثبت کنند. **سفرشات کالا** یکی از اقلام موجودی‌ها است و در بخش دارایی‌های جاری ترانزنامه گزارش می‌شود. نحوه برخورد حسابداری با این اقلام، همانند حسابداری «کالای در راه» است. هنگامی که انباردار شرکت، در تاریخ ۲۵ تیر ماه، دریافت کالای سفارش داده شده را اطلاع داد، حسابدار با استفاده از آرتیکل زیر، دریافت کالا را در دفاتر حسابداری ثبت می‌کند.

برخی شرکت‌ها برای کاهش حجم عملیات دفترداری خود، بابت ارسال سفارش‌های غیرقابل برگشت، آرتیکلی در دفاتر خود ثبت نمی‌کنند و تنها در زمان دریافت کالای سفارش داده شده، خرید کالا و بدهی مربوط به آن را در دفاتر ثبت می‌کنند. استفاده از این روش تنها در طی دوره مالی امکان‌پذیر است و در پایان دوره مالی، هنگام تهیه صورت‌های مالی، باید بابت سفارش‌های غیر قابل فسخ ثبت نشده، در دفاتر تعدیلات لازم را تعیین و تعهدات مربوط به این

۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰	موجودی کالا	۱۳۹۰
		سفرشات کالا	۲۵ تیر
		(ثبت دریافت کالای سفارش داده شده)	

کالا فرض کنید، **شرکت بازرگانی پردیس** در تاریخ ۱ اردیبهشت ۱۳۹۱، سفارش خرید مقادیری کالا به ارزش ۸۰ میلیون ریال را به **شرکت تولیدی ارج** ارسال می‌کند. این دو شرکت توافق کرده‌اند کالای مزبور در تاریخ ۱۵ اردیبهشت، درب کارخانه ارج، تحویل مؤسسه حمل و نقل مورد اعتماد شرکت پردیس گردد. از لحظه تحویل کالا به مؤسسه حمل و نقل، هزینه‌ها و مسئولیت کالاها بر عهده شرکت پردیس خواهد بود. شرکت پردیس کالای مزبور را در تاریخ ۱۷ اردیبهشت دریافت کرد. حسابدار شرکت پردیس رویدادهای مالی فوق را از طریق آرتیکل‌های زیر در دفاتر شرکت ثبت خواهد کرد.

انتقال مالکیت کالا از فروشنده به خریدار

همان‌گونه که پیش از این بیان شد، انتقال مالکیت کالای خریداری شده از فروشنده به شرکت، مستلزم آن است که حسابداری رویداد انتقال مالکیت را در دفاتر شرکت ثبت کند. زیرا، **از لحظه انتقال مالکیت، کلیه مخاطرات ناشی از تملک کالا از فروشنده به خریدار منتقل می‌شود.** در لحظه انتقال مالکیت، شرکت کالای خریداری شده را در تملک خود دارد. به ویژه، این موضوع زمانی اهمیت دارد که انتقال مالکیت کالای خریداری شده پیش از تحویل کالا به انبار شرکت صورت گیرد.

برای تشریح نحوه ثبت انتقال مالکیت در خرید

۸۰,۰۰۰,۰۰۰	۸۰,۰۰۰,۰۰۰	موجودی کالای بین راهی حساب‌های پرداختی - شرکت ارج (ثبت تحویل کالای خریداری شده به مؤسسه حمل)	۱۳۹۱ ۱۵ اردیبهشت
------------	------------	--	---------------------

۸۰,۰۰۰,۰۰۰	۸۰,۰۰۰,۰۰۰	موجودی کالای موجودی کالای بین راهی (ثبت دریافت کالای خریداری شده)	۱۳۹۱ ۱۷ اردیبهشت
------------	------------	---	---------------------

موجودی‌ها است و در بخش دارایی‌های جاری ترازنامه نمایش داده می‌شود. با دریافت کالاها توسط انبار، کالای خریداری شده در حساب موجودی کالا ثبت شده و حساب موجودی کالای بین راهی از حساب‌ها حذف می‌شود.

شرایط مختلف حمل کالا، زمان انتقال مالکیت و هزینه‌های مربوط به آن در بخش‌های بعدی این فصل بیان خواهند شد.

از آنجا که سفارش خرید کالا قابل فسخ است، در زمان ارسال سفارش، تعهدی برای شرکت پردیس ایجاد نشده است و ثبتی در دفاتر صورت نمی‌گیرد. زمانی که کالا به مؤسسه حمل تحویل می‌شود، مالکیت کالا در اختیار شرکت پردیس قرار می‌گیرد (دارایی‌های شرکت افزایش می‌یابد) و به همین میزان بر تعهدات (بدهی) این شرکت افزوده می‌شود.

موجودی کالای بین راهی یکی از اقلام تشکیل دهنده

خریدهای خارجی

حدود زیادی ریسک‌های مبادله تجاری بین دو طرف یک معامله خارجی را کاهش می‌دهد. در این بخش ضمن معرفی اعتبارات اسنادی و مراحل آن، نحوه حسابداری خریدهای خارجی از طریق این سیستم تشریح می‌شود.

انواع مختلف خرید خارجی از حیث نوع پرداخت

پرداخت

- ۱ روش امانی
- ۲ روش پیش‌پرداخت کامل (بدون انتقال ارز)
- ۳ روش اعتبارات اسنادی
- ۴ روش برات اسنادی

شرکت‌ها و سازمان‌های تولیدی و تجاری، بخش وسیعی از نیازهای خود به مواد و کالا را از فروشندگان خارجی تهیه می‌کنند. از آنجا که هر کشور، قوانین و مقررات خاص خود را جهت واردات مواد و کالا دارد، خرید خارجی، نسبت به خرید داخلی، مستلزم فرایند کاملاً متفاوت و پیچیده‌تری است. برای مثال، وجود مسافت زیاد بین خریدار و فروشنده هم‌چنین تفاوت در قوانین تجاری کشورها باعث می‌شود، ریسک خرید خارجی، بسیار بیش‌تر از ریسک خرید داخلی مشابه باشد. برای تسهیل در امر مبادلات خارجی، سیستم بانکی به عنوان یک واسطه معتبر، وارد عمل شده و از طریق ابزار اعتبارات اسنادی و دیگر ابزارها، تا

هدف مطالعه ۳

انواع پرداخت در خریدهای خارجی را توضیح دهید.

روش امانی در خریدهای خارجی، همانند حساب‌های دفتری متداول در ایران است. در این روش، فروشنده کالای مورد نظر را برای خریدار ارسال می‌کند. خریدار پس از دریافت کالا، وجه مربوط به بهای کالاهای دریافتی را برای فروشنده حواله می‌کند. این نوع از خرید خارجی حداکثر ریسک را برای فروشنده و حداقل ریسک را برای خریدار دارد. طبیعی است، تنها در معاملاتی از این روش استفاده می‌شود که فروشنده به خریدار، اعتماد کامل داشته باشد. با توجه به ریسک بالای روش امانی برای فروشنده، این روش به ندرت استفاده می‌شود.

در **روش پیش‌پرداخت کامل** (بدون انتقال ارز) که کاملاً بر عکس روش امانی است، کل ریسک خرید خارجی به خریدار منتقل می‌شود و حداقل ریسک برای فروشنده وجود دارد. به این ترتیب که خریدار، کل بهای کالا را به فروشنده، پرداخت می‌نماید. پس از آن، فروشنده اقدام به ارسال کالا برای خریدار می‌نماید. در روش انتقال بدون ارز همانند روش امانی، سیستم بانکی در انجام مبادلات، نقشی فعال ندارد و در نتیجه اعتماد کامل خریدار به فروشنده و یا نیاز مبرم خریدار به کالا باعث می‌شود که در یک مبادله خارجی از این

روش استفاده شود. لازم به ذکر است، طبق قوانین وزارت بازرگانی، روش بدون انتقال ارز، تنها برای واردات مواد اولیه جهت شرکت‌های بازرگانی (مانند شمش آهن) مجاز است.

در **روش برات اسنادی**، فروشنده به مبلغ بهای کالای مورد معامله، یک فقره برات صادر و برای بانک خریدار ارسال می‌کند. پس از قبول برات توسط بانک خریدار، مدارک از جمله شماره بیمه‌نامه و شماره برات توسط خریدار برای فروشنده ارسال می‌گردد و فروشنده، کالا را برای خریدار ارسال می‌کند.

در صورتی که برات نقدی باشد، خریدار بلافاصله پس از دریافت کالا، وجه مربوط را به حساب فروشنده واریز می‌نماید. در صورتی که برات غیرنقدی باشد، بهای کالا، در سررسید تعیین شده به فروشنده پرداخت خواهد شد. در واقع برات اسنادی شباهت‌های زیادی به اعتبارات اسنادی دارد با این تفاوت که سیستم بانکی برخی از مسئولیت‌ها را بر عهده فروشنده و خریدار می‌داند و بنابراین، در مقایسه با اعتبارات اسنادی، خریدار و فروشنده ریسک بیش تری را متحمل می‌شوند. مزیت روش برات اسنادی، کمتر بودن هزینه‌های این روش در مقایسه با اعتبارات اسنادی است.

اعتبارات اسنادی

موظف است باقی مانده یا تمام مبلغ تعهد خریدار را بپردازد. اعتبارات اسنادی اغلب در معاملات بین‌المللی به منظور اطمینان از انتقال صحیح مبالغ پرداختی استفاده می‌شود. به دلیل ماهیت معاملات بین‌المللی، که شامل عواملی هم‌چون، مسافت و تفاوت قوانین کشورها و غیره است، اعتبارات اسنادی در تجارت بین‌المللی به

هدف مطالعه ۴
اعتبارات اسنادی را تعریف کرده و انواع آن را تشریح کنید.

اعتبار اسنادی تعهدی از سوی بانک به خریدار و فروشنده است. بانک، تعهد می‌کند که مبلغ پرداختی توسط خریدار به موقع و با مبلغ صحیح به دست فروشنده خواهد رسید. چنانچه خریدار، قادر به پرداخت بهای کالای خریداری شده نباشد، بانک

یک جنبه بسیار مهم تبدیل شده است. هم چنین، بانک به نیابت از خریدار تا زمان دریافت تأییدیه حمل کالا، وجه را به فروشنده پرداخت نخواهد کرد.

مزایای استفاده از اعتبارات اسنادی

۱ اطمینان فروشنده از این که پس از ارائه اسناد حمل، وجه کالا را مطابق شرایط اعتبار از بانک کارگزار دریافت می کند؛

۲ امکان کنترل تاریخ حمل و تحویل نهایی کالا؛

۳ تحصیل اسناد حمل مطابق با مفاد موافقت اولیه در قرارداد میان طرفین؛

۴ اطمینان از این که فقط بعد از انتقال و فک مالکیت کالا از فروشنده، وجه اعتبار به وی پرداخت می شود؛

۵ امکان دریافت تسهیلات توسط فروشنده برای تهیه کالای سفارش شده در مقابل اعتبار گشایش یافته؛
۶ به جای خریدار، بانک پرداخت بهای کالا را در معاملات تعهد می کند.

انواع اعتبار اسنادی

با توجه به تعهدات خریدار و فروشنده در یک قرارداد اعتبار اسنادی، انواع مختلفی از اعتبارات اسنادی به وجود آمده است که در ادامه به اختصار برخی از مهم ترین انواع آن تشریح می شوند. در خصوص اعتبارات اسنادی در ایران، باید خاطر نشان کرد که به دلیل محدودیت های وضع شده توسط بانک مرکزی، برخی از این اعتبارات در ایران غیر قابل استفاده است و یا به مجوز خاص از بانک مرکزی نیاز دارد.

۱ اعتبارات اسنادی قابل برگشت

(Revocable L/C) در مقابل اعتبار اسنادی غیر قابل برگشت (Irrevocable L/C). در اعتبارات اسنادی قابل برگشت، خریدار و یا بانک گشایش کننده اعتبار

می تواند بدون اطلاع ذی نفع (فروشنده)، هرگونه تغییر یا اصلاحی در شرایط اعتبار به وجود آورد. واضح است از این نوع اعتبار استفاده چندانی نمی شود، زیرا فروشنده نسبت به پایدار ماندن اعتبار و انجام تعهدات خریدار، اطمینان ندارد.

۲ اعتبار اسنادی قابل انتقال

(Transferable L/C) در مقابل اعتبار اسنادی غیر قابل انتقال (Untransferable L/C). اعتبار اسنادی قابل انتقال به اعتباری گفته می شود که، ذی نفع (فروشنده) حق دارد همه یا بخشی از اعتبار گشایش شده را به شخص یا اشخاص دیگری انتقال دهد.

۳ اعتبار اسنادی نسیه یا مدت دار (یوزانس، Usance

L/C). اعتباری است که وجه اعتبار بلافاصله پس از ارائه اسناد از سوی ذی نفع، پرداخت نمی شود بلکه پرداخت وجه آن، بعد از مدت تعیین شده صورت می گیرد. در واقع فروشنده به خریدار مهلت می دهد که بهای کالا را پس از دریافت و فروش آن بپردازد.

۴ اعتبار اسنادی دیداری (At Sight L/C). اعتباری

است که طبق آن بانک ابلاغ کننده پس از رؤیت اسناد حمل ارائه شده از طرف فروشنده، در صورت رعایت تمام شرایط اعتبار از سوی وی، بلافاصله وجه آن را پرداخت می کند.

گروه ها و افراد درگیر در اعتبار اسنادی

در فرایند ایجاد اعتبار اسنادی، چهار گروه اصلی حضور دارند. البته با توجه به شرایط خاص اقتصادی و سیاسی کشورها این امکان وجود دارد که گروه های دیگری نیز به این فرایند وارد شوند.

۱ خریدار (مقاضی اعتبار). شخص یا شرکتی است

که از بانک گشایش کننده اعتبار اسنادی، درخواست می کند تا نسبت به گشایش اعتبار اسنادی به نفع

ذی نفع اقدام نماید و از طرف وی پرداخت وجه را متعهد شود.

۲ **فروشنده (ذی نفع اعتبار).** شخص یا شرکتی که اعتبار اسنادی به نفع او گشایش شده و چنانچه شرایط اعتبار را کاملاً رعایت نماید، وجه اعتبار اسنادی را دریافت خواهد نمود.

۳ **بانک خریدار (بانک گشایش کننده اعتبار).** این بانک از زمان گشایش اعتبار اسنادی، برای پرداخت وجه اعتبار، تعهدی برگشت ناپذیر دارد.

۴ **بانک ابلاغ کننده اعتبار.** این بانک از طرف بانک گشایش کننده اعتبار جهت ابلاغ اعتبار اسنادی به ذی نفع انتخاب می شود. مسئولیت این بانک به حصول اطمینان از صحت اعتبار اسنادی و سپس ابلاغ آن به ذی نفع محدود است. اگر بانک ابلاغ کننده به درخواست بانک گشایش کننده اعتبار، نسبت به تأیید اعتبار اقدام کند، بانک تأیید کننده اعتبار نامیده می شود.

مراحل گشایش اعتبارات اسنادی

۱ دریافت پیش فاکتور (پروفرما) از فروشنده کالا (پیشنهاد نهایی فروشنده کالا به خریدار که در آن مشخصات کالا اعم از وزن، نوع، مقدار، بها، مدت تحویل، مبدأ و مقصد قید شده است)؛

۲ تکمیل فرم درخواست ثبت سفارش توسط خریدار؛
۳ اخذ مجوزهای لازم از مراکز قانونی جهت تکمیل فرم ثبت سفارش؛ مانند (اداره استاندارد، گمرک و...)

۴ دریافت و تکمیل فرم درخواست گشایش اعتبار اسنادی از بانک گشایش کننده اعتبار و ارائه آن به بانک مذکور؛

۵ پرداخت مبلغ بیمه و دریافت بیمه نامه باربری و ارائه آن به بانک گشایش کننده اعتبار؛

۶ واریز کل یا درصدی از مبلغ پیش فاکتور به عنوان پیش پرداخت اعتبار اسنادی در وجه بانک گشایش کننده اعتبار؛

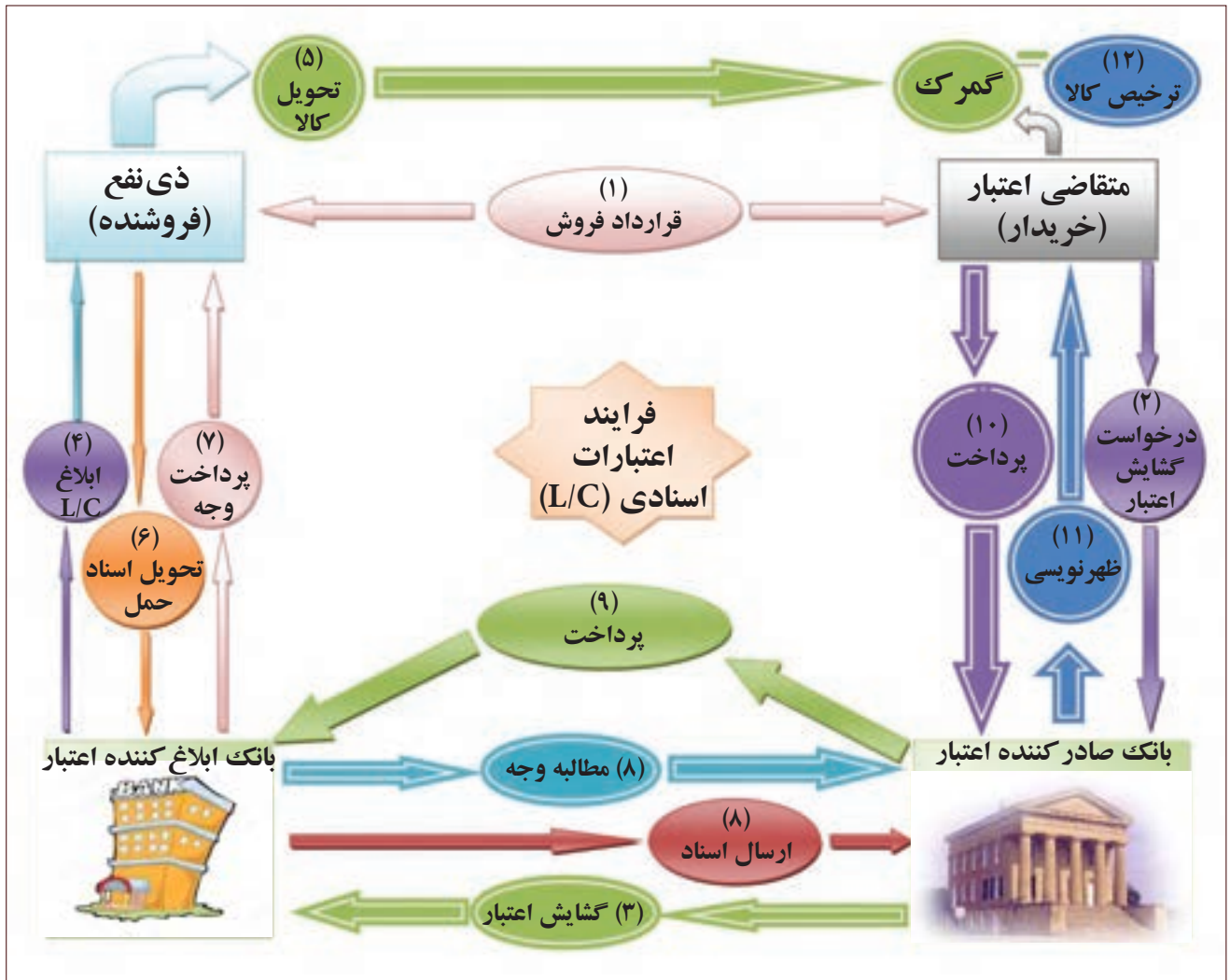
۷ اعلان بانک گشایش کننده اعتبار اسنادی به بانک کارگزار (فروشنده کالا).

در این مرحله، فروشنده کالا با اطلاع از گشایش اعتبار نسبت به تهیه و ارسال کالا به خریدار اقدام می نماید. بدیهی است که فروشنده، اسناد و مدارک مربوط به حمل کالا (اسناد حمل شامل گواهی مبدأ، بارنامه، گواهی بازرسی) را به بانک کارگزار تحویل می دهد. بانک کارگزار پس از دریافت مدارک و تأیید صحت و مطابقت آن با شرایط اعتبار، مبلغ اعتبار را به فروشنده کالا پرداخت می نماید. اسناد و مدارک هم از طریق بانک کارگزار به بانک گشایش کننده اعتبار ارسال می گردد. بانک گشایش کننده اعتبار پس از دریافت و رؤیت اسناد و مدارک حمل و تطبیق آن با شرایط اعتبار، مراتب را به اطلاع متقاضی رسانده و مبلغ اعتبار اسنادی را از محل سپرده برداشت می کند. بانک گشایش کننده اعتبار پس از تسویه حساب با متقاضی، اسناد و مدارک حمل را پشت نویسی نموده و جهت ترخیص کالا به خریدار تحویل می دهد. تصویر ۲-۳، فرایند اعتبارات اسنادی را نمایش می دهد.

هزینه های گشایش اعتبار اسنادی

هزینه هایی که خریدار بابت گشایش اعتبارات اسنادی متحمل می شود، به دو بخش تقسیم می شوند: هزینه های ثابت و هزینه های متغیر. **هزینه های ثابت**، هزینه ها و مبالغ پرداختی توسط متقاضی است که در تمام انواع اعتبارات اسنادی (با هر مبلغی) تقریباً ثابت است. یعنی این هزینه ها در هر نوع اعتبار اسنادی وجود دارد. مثلاً

تصویر ۲-۳ فرایند اعتبارات اسنادی

عملیات حسابداری اعتبارات اسنادی

هدف مطالعه ۵

سیستم عملیات حسابداری مربوط به اعتبارات اسنادی، فرایند حسابداری اعتبارات اسنادی در دفاتر واردکننده کالا را بیان کنید.

(خریدار) به قرار زیر است. واردکننده کالا در دفتر خود حسابی با عنوان «حساب اعتبارات اسنادی» افتتاح و عملیات مربوط به آن را در حساب بدهکار یا بستانکار این حساب ثبت می نمایند. آرتیکل های مربوط به ثبت عملیات اعتبارات اسنادی در دفتر روزنامه، در تصویر ۳-۳ خلاصه شده است. هم چنین تصویر ۳-۴ نیز حساب دفتر کل اعتبارات اسنادی را نمایش می دهد.

هزینه تمبر مالیاتی قرارداد منعقد ما بین بانک و مشتری، هزینه مخابره پیام های سوئیفتی^۱ که در زمان ارسال هر پیام توسط بانک از حساب مشتری برداشت می شود. **هزینه های متغیر اعتبار اسنادی** با توجه به مدت گشایش اعتبار اسنادی، تغییر می کند. برای مثال، اگر یک اعتبار اسنادی برای مدت چهارماه گشایش شود و تعرفه کارمزد گشایش اعتبار یک در هزار برای سه ماهه اول و نیم در هزار برای ماه های بعدی می باشد، هزینه متغیر گشایش اعتبار، برابر یک و نیم در هزار ارزش پروفورما خواهد بود. برخی دیگر از این هزینه های متغیر، عبارتند از: هزینه و کارمزد اصلاح و ابطال اعتبار.

۱- بانک ها به منظور انجام مبادلات بین بانکی (از جمله اعتبارات اسنادی)، از یک سیستم استاندارد مبادله اطلاعات استفاده می کنند که به عنوان سوئیفت شناخته می شود.

نام حساب بستانکار	نام حساب بدهکار	
وجه نقد	ودایع دریافتی	۱. واریز بابت سپرده ثبت سفارش
وجه نقد	اعتبارات اسنادی	۲. واریز پیش پرداخت ثبت سفارش
وجه نقد	اعتبارات اسنادی	۳. پرداخت بابت کارمزد ثبت سفارش
وجه نقد	اعتبارات اسنادی	۴. پرداخت بابت کارمزد گشایش اعتبار
وجه نقد	اعتبارات اسنادی	۵. پرداخت بابت هزینه‌های پستی و تلگراف و ....
وجه نقد	اعتبارات اسنادی	۶. پرداخت بابت بیمه کالا
وجه نقد	اعتبارات اسنادی	۷. پرداختی بابت کارمزد تغییر شرایط
وجه نقد	اعتبارات اسنادی	۸. پرداختی بابت هزینه اعتبار
وجه نقد	اعتبارات اسنادی	۹. واریز اعتبار پس از کسر پیش پرداخت
وجه نقد	اعتبارات اسنادی	۱۰. پرداخت بابت ترخیص کالا و کرایه حمل
ودایع دریافتی	وجه نقد	۱۱. برگشت بابت سپرده ثبت سفارش
اعتبارات اسنادی	وجه نقد	۱۲. برگشت بابت قسمتی از سفارش انجام نشده
اعتبارات اسنادی	وجه نقد	۱۳. وصول خسارت از بیمه در شرایطی که بخشی از کالا خسارت دیده باشد
اعتبارات اسنادی	خرید کالا	۱۴. ترخیص کالا از گمرک (بستن حساب)

تصویر ۳-۳ آرتیکل‌های ثبت عملیات اعتبارات اسنادی در دفتر روزنامه

حساب اعتبارات اسنادی	
****	۷. هزینه اعتبار
****	۸. واریز اعتبار
****	۹. مخارج ترخیص و حمل
****	۱۰. برگشت قسمتی از سفارش
****	۱۱. وصول خسارت از بیمه
****	۱۲. ترخیص کالا از گمرک
****	۱. پیش پرداخت ثبت سفارش
****	۲. کارمزد ثبت سفارش
****	۳. کارمزد گشایش اعتبار
****	۴. هزینه‌های پستی و ...
****	۵. حق بیمه کالا
****	۶. کارمزد تغییر شرایط

تصویر ۳-۴ حساب اعتبارات اسنادی در دفتر کل

معمولاً بانک‌ها هنگام واریز سپرده ثبت سفارش، اعتبار موقت معادل سپرده ثبت سفارش، در اختیار مشتریان خود قرار داده و در زمان ترخیص کالا این مبلغ تسویه می‌شود. در مواردی که شرکت، دارایی دیگری مانند ماشین‌آلات و تجهیزات وارد نماید، به جای حساب خرید کالا، حساب دارایی مربوطه را بدهکار می‌کند. برای تشریح نحوه حسابداری اعتبارات اسنادی به مثال زیر توجه کنید:

مثال !

در تاریخ ۸ اردیبهشت ۱۳۹۱، شرکت سفیر جهت واردات کالاهایی از کشور چین به ارزش ۱۰۰,۰۰۰ دلار بر مبنای CIF، پیش فاکتور (پروفرما) دریافتی از فروشنده را به بانک ارائه نمود. پس از موافقت اولیه بانک برای گشایش اعتبار اسنادی، به ترتیب عملیات زیر برای واردات کالاهای فوق صورت گرفته است:

۱۰ اردیبهشت برداشت مبلغ ۱۷۵,۱۰۰,۰۰۰ ریال از حساب شرکت سفیر بر مبنای ۱۰۰ درصد ارزش پیش فاکتور بابت ودیعه ثبت سفارش.

۱۶ اردیبهشت شرکت سفیر با ارائه مدارک لازم نسبت به گشایش اعتبار اسنادی شماره ۹۱/۷۰۰/۰۱۴ اقدام نمود. در این تاریخ بانک مبالغ زیر را از حساب شرکت برداشت نمود:

حق ثبت سفارش (۴۰ ریال به ازای هر دلار ارزش پروفرما)	۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال
کارمزد گشایش اعتبار	۳۵۰,۲۰۰
سپرده اعتبار	۲۳۴,۰۰۰,۰۰۰
هزینه تلکس به بانک کارگزار بابت اعلام گشایش اعتبار	۳۶,۰۰۰

۲۸ تیر بانک اطلاع داد که وجه در تاریخ ۲۰ تیر توسط بانک کارگزار به فروشنده پرداخت شده و اسناد مذکور به بانک رسیده است. بانک بابت تأخیر در واریز وجه اسناد، ۵۲۱,۰۰۰ ریال از حساب شرکت برداشت نمود.

۳۱ تیر کارپرداز شرکت با مراجعه به بانک، اسناد لازم را جهت ترخیص کالا تحویل گرفت. بانک مبالغ زیر را از حساب شرکت برداشت نمود:

کسری سپرده اعتبار	۶۰۰,۰۰۰ ریال
هزینه تأخیر واریز کسری سپرده	۱,۲۵۰

- ۱۵ مرداد پرداخت ۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال بابت هزینه‌های گمرکی و ترخیص کالاها.
- ۱۹ مرداد پرداخت ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال بابت هزینه حمل و تخلیه کالا در انبار شرکت.
- ۲۰ مرداد ارائه جواز سبز گمرکی به بانک و استرداد ودیعه ثبت سفارش به حساب شرکت.
- مطلوب است:

الف. ثبت عملیات فوق در دفتر روزنامه؛

ب. تنظیم حساب اعتبارات اسنادی در دفتر کل؛

ج. بستن حساب اعتبارات اسنادی در خاتمه عملیات.

۱- بر مبنای CIF هزینه حمل و بیمه تا بندر مقصد به عهده فروشنده است. در بخش بعدی این فصل، انواع و شرایط دیگر حمل در تجارت‌های بین الملل تشریح خواهد شد.

تاریخ	شرح	عطف	بدهکار	بستانکار
۱۳۹۱	ودایع دریافتنی		۱۷۵,۱۰۰,۰۰۰	
۱۰	وجه نقد و بانک (بابت ودیعه ثبت سفارش اعتبار اسنادی واردات کالا از چین)	۱		۱۷۵,۱۰۰,۰۰۰
۱۶	اعتبارات اسنادی		۴,۰۰۰,۰۰۰	
۱۶	وجه نقد و بانک (بابت حق ثبت سفارش اعتبار اسنادی ۹۱/۷۰۰/۰۱۴)	۲		۴,۰۰۰,۰۰۰
۱۶	اعتبارات اسنادی		۳۵۰,۲۰۰	
۱۶	وجه نقد و بانک (بابت کارمزد گشایش اعتبار اسنادی ۹۱/۷۰۰/۰۱۴)	۳		۳۵۰,۲۰۰
۱۶	اعتبارات اسنادی		۲۳۴,۰۰۰,۰۰۰	
۱۶	وجه نقد و بانک (بابت سپرده اعتبار اسنادی ۹۱/۷۰۰/۰۱۴)	۴		۲۳۴,۰۰۰,۰۰۰
۱۶	اعتبارات اسنادی		۳۶,۰۰۰	
۱۶	وجه نقد و بانک (بابت هزینه تلکس اعتبار اسنادی ۹۱/۷۰۰/۰۱۴)	۵		۳۶,۰۰۰
۲۸ تیر	اعتبارات اسنادی		۵۲۱,۰۰۰	
۲۸ تیر	وجه نقد و بانک (بابت هزینه تأخیر واریز وجه اعتبار اسنادی ۹۱/۷۰۰/۰۱۴)	۶		۵۲۱,۰۰۰
۳۱	اعتبارات اسنادی		۶۰۰,۰۰۰	
۳۱	وجه نقد و بانک (بابت کسری سپرده اعتبار اسنادی ۹۱/۷۰۰/۰۱۴)	۷		۶۰۰,۰۰۰
۳۱	اعتبارات اسنادی		۱,۲۵۰	
۳۱	وجه نقد و بانک (بابت هزینه تأخیر در واریز کسری سپرده اعتبار اسنادی ۹۱/۷۰۰/۰۱۴)	۸		۱,۲۵۰
۱۵	اعتبارات اسنادی		۸,۰۰۰,۰۰۰	
۱۵	وجه نقد و بانک (بابت هزینه گمرکی اعتبار اسنادی ۹۱/۷۰۰/۰۱۴)	۹		۸,۰۰۰,۰۰۰
۱۹	اعتبارات اسنادی		۱,۰۰۰,۰۰۰	
۱۹	وجه نقد و بانک (بابت هزینه حمل اعتبار اسنادی ۹۱/۷۰۰/۰۱۴)	۱۰		۱,۰۰۰,۰۰۰
۲۰	وجه نقد و بانک		۱۷۵,۱۰۰,۰۰۰	
۲۰	ودایع دریافتنی (بابت استرداد ودیعه اعتبار اسنادی واردات کالا از چین)	۱۱		۱۷۵,۱۰۰,۰۰۰
۲۰	موجودی کالا		۲۴۸,۵۰۸,۴۵۰	
۲۰	اعتبارات اسنادی (بابت بستن حساب اعتبار اسنادی ۹۱/۷۰۰/۰۱۴)	۱۲		۲۴۸,۵۰۸,۴۵۰

مانده ۲۴۸,۵۰۸,۴۵۰ ریالی حساب اعتبار اسنادی بسته شده و به حساب موجودی کالا انتقال می یابد. نشان دهنده بهای تمام شده کالاهای وارداتی است. با حساب اعتبار اسنادی شماره ۹۱/۷۰۰/۰۱۴ در دفتر کل تمام عملیات واردات کالا، مانده حساب اعتبار اسنادی به شرح زیر است:

اعتبار اسنادی ۹۱/۷۰۰/۰۱۴	
(۱۲) ۲۴۸,۵۰۸,۴۵۰	(۲) ۴,۰۰۰,۰۰۰
	(۳) ۳۵۰,۲۰۰
	(۴) ۲۳۴,۰۰۰,۰۰۰
	(۵) ۳۶,۰۰۰
	(۶) ۵۲۱,۰۰۰
	(۷) ۶۰۰,۰۰۰
	(۸) ۱,۲۵۰
	(۹) ۸,۰۰۰,۰۰۰
	(۱۰) ۱,۰۰۰,۰۰۰
۲۴۸,۵۰۸,۴۵۰	۲۴۸,۵۰۸,۴۵۰

مطالعه آزاد

انواع و شرایط حمل کالا در تجارت بین الملل

هر ده سال یک بار اتاق بازرگانی نشریه ای به نام اصطلاحات بازرگانی بین المللی یا **اینکو ترمز** را منتشر می کند که در آن حدود، مسئولیت ها و ریسک های طرفین (خریدار و فروشنده) در خصوص حمل و نقل کالا، مشخص گردیده است. مفاد اینکو ترمز ۲۰۰۰ میلادی شامل ۴ ترم اصلی (E-F-C-D) و سیزده اصطلاح بازرگانی بین المللی است که در ادامه به صورت مختصر تشریح می شوند. درج این عبارات در قراردادهای خرید کالا و شرایط حقوقی و اقتصادی حاکم بر آن در تعیین مالکیت کالای خریداری شده در راه و هم چنین، هزینه های قابل انتساب به کالای خریداری شده نقشی اساسی دارد.

گروه E^۱

در این گروه، فروشنده، کالا را در محل کار خود در اختیار خریدار یا نماینده قانونی او قرار می دهد. مسئولیت و هزینه های مرتبط با کالا، از لحظه تحویل کالا بر عهده خریدار است. این اصطلاح بیانگر حداقل تعهد برای فروشنده و حداکثر تعهد و ریسک برای خریدار است.

گروه F

در این گروه فروشنده، کالا را در مبدأ حمل (مانند گمرک) در اختیار حمل کننده ای که خریدار تعیین کرده است قرار خواهد داد که شامل FOB، FCA، FAS است.

^۱-EXWORK

الف. **FCA**^۱، تحویل کالا در محل مقرر به حمل کننده. در این حالت فروشنده، پس از ترخیص کالا از گمرک کشور صادرکننده، کالا را در محل معینی به حمل کننده‌ای که خریدار مشخص کرده است، تحویل می‌دهد و مسئولیت و ریسک در این زمان از فروشنده به خریدار منتقل می‌شود.

ب. **FAS**^۲، تحویل کالا در کنار کشتی در بندر مقصد. در این روش فروشنده، کالا را در کنار کشتی و روی اسکله در بندر معین مقصد، تحویل خریدار یا نماینده او قرار می‌دهد و مسئولیت و ریسک کالا از این لحظه به خریدار منتقل می‌شود. در این حالت، مسئولیت اخذ مجوزهای صادرات و پرداخت کلیه هزینه‌های مورد نیاز برای صادرات کالا به عهده فروشنده است.

ج. **FOB**^۳، تحویل کالا روی عرشه کشتی. فروشنده، کالا را جهت حمل به وسیله کشتی از نرده کشتی عبور و روی عرشه کشتی قرار می‌دهد و از این پس کلیه ریسک‌ها و هزینه‌های خسارت دیدن یا از بین رفتن کالا، به عهده خریدار است.

گروه C

در این گروه، فروشنده، مسئولیت انعقاد قرارداد حمل و پرداخت کرایه حمل کالا تا مقصد را بر عهده دارد. این گروه شامل اصطلاحات بازرگانی زیر است^۴: CIP، CFR، CIF، CPT

الف. **CFR**^۵، کرایه حمل تا مقصد (بندر مقصد). هزینه و کرایه حمل کالا تا بندر مقصد و همچنین مسئولیت انجام تشریفات گمرکی به عهده فروشنده است و مسئولیت و ریسک از بین رفتن کالا پس از عبور از نرده کشتی از فروشنده به خریدار، منتقل می‌شود.

ب. **CIF**^۶، بیمه و کرایه حمل تا مقصد (بندر مقصد). بر این اساس، فروشنده، کالا را بیمه دریایی می‌کند. ریسک، هزینه‌ها و مخارج اضافی پس از تحویل کالا به خریدار منتقل می‌شود.

ج. **CPT**^۷، پرداخت کرایه حمل کالا تا مقصد. هزینه حمل کالا تا مقصد به عهده فروشنده است. تمامی ریسک، از زمان تحویل کالا به اولین حمل کننده، به خریدار منتقل می‌شود. تشریفات صدور کالا به عهده فروشنده است. حمل کالا در این روش به صورت غیر دریایی است.

د. **CIP**^۸، پرداخت کرایه و بیمه کالا تا مقصد (نام محل). شبیه روش CPT است، مضاف بر این که فروشنده، هزینه بیمه کالا را نیز پرداخت می‌کند. حمل کالا در این روش به صورت غیر دریایی است.

گروه D

در این گروه، فروشنده باید کالا را در مقصد تعیین شده به خریدار یا نماینده او تحویل دهد که شامل: DAF، DES، DDU و DDP است.

الف. **DAF**^۹، تحویل کالا در مرز. فروشنده پس از انجام تشریفات صدور کالا، آن را در نقطه‌ای در مرز کشور خریدار به نام برده یا نماینده او تحویل می‌دهد. هزینه صدور و حمل کالا تا مقصد تعیین شده به عهده خریدار است.

ب. **DES**^{۱۰}، تحویل کالا روی عرشه کشتی در بندر مقصد. فروشنده، کالا را روی کشتی در بندر مقصد تعیین شده

^۱Free Carrier

^۲Free Alongside Ship

^۳Free On Board

^۴ CFR و CIF جهت حمل دریایی و CIP و CPT جهت حمل غیر دریایی است.

^۵Cost and Freight

^۶Cost Insurance and Freight

^۷Carriage Paid To

^۸Carriage and Insurance Paid to

^۹Delivered At Frontier

^{۱۰}Delivered Ex Ship

قبل از انجام تشریفات گمرکی برای ورود در اختیار خریدار قرار می‌دهد. هزینه‌های ترخیص و ریسک‌های احتمالی جهت انتقال کالا از کشتی و بعد از آن به عهده خریدار است.

ج. **DEQ**، تحویل کالا روی اسکله در بندر مقصد. فروشنده کالا را در اسکله بندر تعیین شده در مقصد در اختیار خریدار قرار می‌دهد. هزینه بارگیری کالا از کشتی به عهده فروشنده است. هزینه‌های ترخیص و ریسک‌های احتمالی پس از تحویل، به خریدار انتقال می‌یابد.

د. **DDU**، تحویل کالا در محل مقرر در مقصد، بدون ترخیص و بدون پرداخت حقوق و عوارض گمرکی. فروشنده، کالا را در نقطه‌ای معین، در کشور خریدار و روی وسیله نقلیه، قبل از تخلیه کالا در اختیار خریدار قرار می‌دهد. پرداخت عوارض، مالیات و هزینه‌های ترخیص کالا از گمرک بر عهده خریدار است.

ه. **DDP**، تحویل کالا در محل مقرر در کشور خریدار با ترخیص کالا و با پرداخت حقوق و عوارض گمرکی. فروشنده کالا را به کشور خریدار وارد و نسبت به تخلیه آن اقدام می‌کند و کلیه عوارض و مالیات ورودی کالا را می‌پردازد، سپس کالا را در محل مشخص مثلاً کارخانه، به خریدار تحویل می‌دهد^۴.

^۱Delivered Ex Quay

^۲Delivered Duty Unpaid

^۳Delivered Duty Paid

^۴ در واقع DDP، نقطه مقابل EXW است. در EXW کمترین ریسک و حداقل تعهدات برای فروشنده است ولی در DDP بیشترین مسئولیت و ریسک برای فروشنده است.

پیش پرداخت هزینه‌ها

هدف مطالعه ۶

مفهوم پیش پرداخت هزینه را بیان کنید.

منافعی باشد که شرکت در آینده دریافت خواهد کرد. نمونه پیش پرداخت‌های متداول عبارت‌اند از: بیمه، ملزومات، تبلیغات و اجاره. علاوه بر آن، ممکن است شرکت‌ها در زمان خرید ساختمان‌ها و تجهیزات نیز پیش پرداخت انجام دهند. **پیش پرداخت هزینه‌ها**، بهای تمام‌شده‌ای است که با گذشت زمان (مانند اجاره و بیمه) یا به سبب استفاده و مصرف (مانند ملزومات) به هزینه تبدیل می‌شوند. تبدیل پیش پرداخت‌ها به هزینه، نیازمند ثبت روزانه نیست. شرکت‌ها، شناسایی این هزینه‌ها را تا زمان تهیه صورت‌های مالی به تعویق می‌اندازند. در زمان تهیه صورت‌های مالی، با انجام ثبت‌های تعدیلی؛ (۱) هزینه‌های مربوط به دوره مالی جاری را ثبت می‌کنند و (۲) بهای تمام‌شده بخشی از دارایی که به هزینه تبدیل نشده است را در حساب دارایی‌ها نمایش

مشابه زمانی که شما در ابتدای سال، حق بیمه ۱۲ ماه آینده اتومبیل خود را پرداخت می‌کنید، شرکت‌ها نیز، برای برخی از خدمات مورد نیاز خود، مبالغی را پیش پرداخت می‌کنند. به عبارت دیگر، خدمات، در آینده دریافت خواهد شد، اما، بهای آن هم‌اکنون پرداخت می‌شود. از آنجاکه حسابداری تعهدی شرکت‌ها را ملزم می‌کند هزینه‌ها را تنها هنگامی که به وقوع پیوسته‌اند (و نه زمانی که پرداخت شده‌اند) شناسایی کنند، بخشی از این مبالغ که خدمات آن کماکان دریافت نشده است، تحت عنوان پیش پرداخت در گروه دارایی‌ها ثبت می‌شوند. هنگامی که هزینه‌ها پیش پرداخت می‌شوند، یک حساب دارایی افزایش می‌یابد (بدهکار می‌شود) تا نمایانگر خدمات یا

می دهند. قبل از انجام تعدیلات پیش پرداخت هزینه ها، دارایی ها بیش از واقع و هزینه ها، کمتر از واقع نشان داده شده اند. همان گونه که تصویر ۳-۵ نشان می دهد، آرتیکل تعدیل پیش پرداخت هزینه، یک حساب هزینه را افزایش می دهد (بدهکار می کند) و یک حساب دارایی را کاهش می دهد (بستانکار می کند).

تصویر ۳-۵ ثبت های تعدیلی برای پیش پرداخت ها

تعویق می اندازد. در پایان دوره مالی، مقدار باقی مانده ملزومات، شمارش می شود. تفاوت بین مانده حساب (دارایی) ملزومات و موجودی ملزومات نشان دهنده ملزومات مصرف شده (هزینه) طی دوره است. **آژانس تبلیغاتی پیشرو**، ملزومات تبلیغاتی را به بهای تمام شده ۲۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال خریداری کرده است. شمارش موجودی ها در تاریخ ۳۰ دی نشان می دهد که ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال از ملزومات باقی مانده است. بنابراین هزینه ملزومات مصرفی ۱۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال (۱۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۲۵,۰۰۰,۰۰۰) است. شرکت آرتیکل تعدیلی زیر را در دفاتر ثبت می کند:

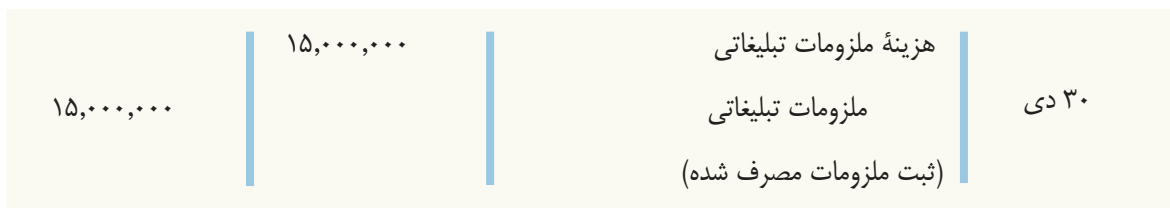
در ادامه، نگاه دقیق تری به برخی انواع خاص پیش پرداخت هزینه ها خواهیم داشت. یکی از این پیش پرداخت ها ملزومات است.

ملزومات

هدف مطالعه ۲

نحوه تعدیل پیش پرداخت ها را در پایان دوره مالی توضیح دهید.

واحدهای تجاری از انواع متعددی ملزومات، مانند کاغذ، پاکت نامه و کارتریج های چاپگر استفاده می کنند. شرکت ها، معمولاً هنگام تحویل ملزومات، آن ها را در یک حساب دارایی بدهکار می کنند. در خلال عملیات، ملزومات مصرف می شوند، اما شرکت، شناسایی و ثبت مصرف ملزومات را تا زمان فرایند تعدیلات به

☑ ملزومات:

- ۵ دی ماه
- ملزومات خریداری شده به عنوان یک دارایی ثبت می شود.
- ۳۰ دی ماه
- ملزومات مصرف شده به عنوان هزینه ملزومات ثبت می شود.

پس از اعمال ثبت تعدیلی در حساب های دفتر کل، این حساب ها به صورت زیر است:

هزینه ملزومات تبلیغاتی		ملزومات تبلیغاتی	
۱۵,۰۰۰,۰۰۰	۱۰/۳۰ تعدیلات	۲۵,۰۰۰,۰۰۰	۱۰/۵
	۱۰/۳۰	۱۵,۰۰۰,۰۰۰	تعدیلات

تصویر ۶-۳ حساب‌های مربوط به ملزومات پس از انجام تعدیلات

به صورت افزایش در (بدهکار) حساب پیش پرداخت بیمه (دارایی) ثبت می‌شود. در تاریخ تهیه صورت‌های مالی، به ازای بهای تمام‌شده بیمه منقضی شده در طی دوره مالی، حساب هزینه بیمه افزایش می‌یابد (بدهکار می‌شود) و حساب پیش پرداخت بیمه کاهش می‌یابد (بستانکار) می‌شود.

برای تشریح موضوع فرض کنید، در تاریخ ۴ دی ماه، آژانس تبلیغاتی پیشرو، ۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال به ازای خدمات بیمه، پرداخت نمود. دوره پوشش بیمه از تاریخ ۱ دی ماه آغاز می‌شود. شرکت پیشرو این پرداخت را با افزایش (بدهکار کردن) حساب پیش پرداخت بیمه ثبت کرد. در تاریخ ۳۰ دی ماه، تراز آزمایشی مانده ۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال بدهکار را برای حساب پیش پرداخت بیمه نشان می‌دهد. طی هر ماه ۵۰۰,۰۰۰ ریال (۱۲ ÷ ۶,۰۰۰,۰۰۰) منقضی می‌شود. بنابراین، شرکت پیشرو آرتیکل تعدیلی زیر را در دفاتر خود ثبت می‌کند:

در حال حاضر، حساب ملزومات تبلیغاتی مانده ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریالی را نشان می‌دهد که با بهای تمام‌شده موجودی ملزومات در تاریخ صورت‌های مالی مساوی است. علاوه بر آن، هزینه مصرف ملزومات تبلیغاتی مانده ۱۵,۰۰۰,۰۰۰ ریالی را نشان می‌دهد که با بهای تمام‌شده ملزومات مصرف‌شده در دی ماه مساوی است. اگر شرکت پیشرو، آرتیکل تعدیلی را انجام ندهد، هزینه‌های دی ماه کمتر از واقع نشان داده شده و سود خالص ۱۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال را بیش از واقع نشان داده می‌شود. هم‌چنین هر دوی دارایی‌ها و حقوق صاحبان سرمایه در ترازنامه ۱۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال بیش از واقع نشان داده می‌شود.

بیمه

شرکت‌ها، به منظور حفاظت از خود در مقابل زیان‌های ناشی از آتش‌سوزی، سرقت و سایر رویدادهای پیش‌بینی نشده، خدمات بیمه را خریداری می‌نمایند. هزینه بیمه باید پیش پرداخت شود. پیش پرداخت بیمه، معمولاً

۵۰۰,۰۰۰	هزینه بیمه	۳۰ دی
۵۰۰,۰۰۰	پیش پرداخت بیمه (ثبت بیمه منقضی شده)	

پس از ثبت آرتیکل تعدیلی، حساب‌های دفتر کل به صورت زیر خواهند بود:

هزینه بیمه		پیش پرداخت بیمه	
۵۰۰,۰۰۰	۱۰/۳۰ تعدیلات	۶,۰۰۰,۰۰۰	۱۰/۴
	۱۰/۳۰	۵,۵۰۰,۰۰۰	مانده ۱۰/۳۰

شکل ۷-۳ حساب‌های بیمه پس از تعدیلات

حساب پیش پرداخت بیمه (به عنوان یک دارایی) مبلغ نشان دهنده بهای تمام شده بیمه‌ای است که کماکان منقضی نشده است. مانده ۵۰۰,۰۰۰ ریالی هزینه بیمه با بهای تمام شده بیمه منقضی شده در دی ماه برابر است. اگر شرکت پیشرو این تعدیل را انجام نمی‌داد، هزینه‌های دی ماه کمتر از واقع بیان شده و سود خالص ۵۰۰,۰۰۰ ریال بیش از واقع گزارش می‌شد. هم‌چنین هر دوی دارایی‌ها و حقوق صاحبان سرمایه نیز در ترازنامه ۵۰۰,۰۰۰ ریال بیش از واقع نشان داده می‌شوند.

استهلاک

معمولاً شرکت‌ها، ساختمان، تجهیزات و اثاثیه در اختیار دارند. این نوع دارایی‌های با عمر طولانی، خدماتی برای چندین سال فراهم می‌آورند. بنابراین، در زمان تحصیل به عنوان یک دارایی، و نه به عنوان هزینه، ثبت می‌شوند. همان‌گونه که در فصل یک توضیح داده شد، بر اساس اصل بهای تمام شده، شرکت این دارایی‌ها را به بهای تمام شده ثبت می‌کند. عبارت خدمات، به عمر مفید دارایی اشاره دارد. بر اساس اصل تطابق، شرکت در هر دوره حسابداری، متناسب با عمر مفید دارایی، بخشی از بهای تمام شده دارایی را به عنوان هزینه، ثبت می‌کند. این هزینه، **هزینه استهلاک** نامیده می‌شود. **استهلاک**، فرایند تخصیص منطقی و سیستماتیک بهای تمام شده یک دارایی در طی عمر

مفید دارایی است.

نیاز به تعدیلات بابت استهلاک. از دیدگاه حسابداری، تحصیل دارایی‌های با عمر مفید بلندمدت، همانند پیش‌پرداخت بلندمدت برای خدمات است. مشابه سایر پیش‌پرداخت‌های هزینه، شرکت‌ها باید به صورت دوره‌ای و از طریق آرتیکل‌های تعدیلی، مقدار پیش‌پرداخت منقضی شده (مصرف شده) را ثبت کنند. این ثبت، بهای تمام شده دارایی مصرف شده (هزینه) و بهای تمام شده (دارایی) باقی مانده را تعیین می‌کند.

هنگامی که شرکت، یک دارایی بلندمدت را تحصیل می‌کند، از عمر مفید دقیق آن اطلاع ندارد. با توجه به عوامل مختلف، ممکن است دارایی عمر مفیدی طولانی‌تر یا کوتاه‌تر از آنچه انتظار می‌رفت، داشته باشد. بنابراین، **استهلاک برآوردی (و نه اندازه‌گیری دقیق)** از بهای تمام شده منقضی شده است. یک روش متداول محاسبه هزینه استهلاک، تقسیم بهای تمام شده دارایی بر عمر مفید برآوردی است. برای مثال، اگر بهای تمام شده ۱۰۰ میلیون ریال و عمر مفید مورد انتظار ۱۰ سال باشد، هزینه استهلاک یک سال، ۱۰ میلیون ریال خواهد بود.

شرکت پیشرو، هزینه استهلاک تجهیزات اداری را ۴,۸۰۰,۰۰۰ ریال برای یک سال و ۴۰۰,۰۰۰ ریال برای یک ماه برآورد کرده است. بنابراین، شرکت پیشرو از طریق آرتیکل زیر، استهلاک دی ماه را ثبت می‌کند.

۴۰۰,۰۰۰	هزینه استهلاک تجهیزات اداری	۳۰ دی
	استهلاک انباشته تجهیزات اداری	
	(ثبت استهلاک دی ماه تجهیزات اداری)	

پس از ثبت آرتیکل تعدیلی، حساب‌های دفتر کل به صورت زیر خواهند بود:

هزینه استهلاك تجهيزات	تجهيزات اداري
۴۰۰,۰۰۰ تعديلات ۱۰/۳۰	۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ۱۰/۱
استهلاك انباشته تجهيزات	
۴۰۰,۰۰۰ تعديلات ۱۰/۳۰	

شکل ۳-۸ حساب های تجهيزات پس از تعديلات

مانده حساب استهلاك انباشته، هر ماه ۴۰۰,۰۰۰ ريال افزایش خواهد يافت. پس از ثبت و انتقال آرتیکل ۳۰ بهمن، مانده ۸۰۰,۰۰۰ ريال و در ۲۹ اسفند، مانده اين حساب ۱,۲۰۰,۰۰۰ ريال خواهد بود.

نحوه ارائه در صورت های مالی

حساب بستانکار است. در ترازنامه، شرکت پیشرو، به صورت زیر استهلاك انباشته تجهيزات اداري را از حساب دارايی مربوطه کسر می نماید:

تجهيزات اداري	۵۰,۰۰۰,۰۰۰
کسر می شود: استهلاك انباشته-تجهيزات اداري	۴۰۰,۰۰۰
خالص تجهيزات اداري ^۱	۴۹,۶۰۰,۰۰۰

تصویر ۳-۹ ارائه استهلاك انباشته در ترازنامه

هزینه استهلاك، آن بخش از بهای تمام شده دارايی را نشان می دهد که در طی دوره مالی (در مثال بالا دی ماه) منقضی شده است. همانند سایر تعديلات پیش پرداخت ها، چشم پوشی از این ثبت تعدیلی سبب می شود کل دارايی ها، کل حقوق صاحبان سرمایه و سود خالص بیش تر از واقع و هزینه استهلاك کمتر از واقع گزارش شوند.

اگر شرکت مالک دارايی های با عمر بلندمدت دیگری مانند تجهيزات انبار یا ساختمان باشد، هزینه استهلاك

حساب استهلاك انباشته تجهيزات، یک حساب کاهنده دارايی ها است. حساب استهلاك انباشته در ترازنامه پس از حساب دارايی مربوطه (در این مثال، تجهيزات اداري) ارائه می شود. مانده عادی این

تفاوت بین بهای تمام شده هر دارايی استهلاك پذیر و استهلاك انباشته مربوط به آن، ارزش دفتری نامیده می شود. در شکل ۳-۹، ارزش دفتری تجهيزات در تاریخ ترازنامه ۴۹,۶۰۰,۰۰۰ ريال است. معمولاً ارزش دفتری دارايی از ارزش بازار آن متفاوت است. ارزش بازار، قیمتی است که می توان دارايی را در بازار به فروش رساند. به خاطر داشته باشید که استهلاك، ابزاری برای تخصیص بهای تمام شده است و روشی برای دستیابی به ارزش بازار دارايی محسوب نمی شود.

۱- ارزش دفتری تجهيزات نیز نامیده می شود.

این اقلام را نیز ثبت می‌کند. هم‌چنین حساب‌های استهلاک انباشته مربوط به این دارایی‌ها (مانند استهلاک انباشته تجهیزات انبار و استهلاک انباشته ساختمان‌ها)

را نیز ایجاد می‌کند. تصویر ۱۰-۳ حسابداری پیش‌پرداخت‌های هزینه را به صورت خلاصه نشان می‌دهد.

حسابداری پیش‌پرداخت‌های هزینه			
مثال	دلیل تعدیل	حساب‌ها پیش از تعدیلات	ثبت تعدیلی
بیمه، ملزومات تبلیغات، اجاره استهلاک	پیش‌پرداخت‌های هزینه که در حساب دارایی‌ها ثبت شده‌اند، استفاده شده یا مصرف شده‌اند.	دارایی‌ها بیش از واقع است هزینه‌ها کمتر از واقع است	بدهکار: هزینه استهلاک بستانکار: دارایی‌ها

تصویر ۱۰-۳ حسابداری پیش‌پرداخت‌های هزینه

رویکرد دیگر پیش‌پرداخت هزینه‌ها

شرکت‌ها می‌توانند به جای ثبت مبالغ پرداخت شده در حساب پیش‌پرداخت (به عنوان یک دارایی)، مستقیماً این مبالغ را در بدهکار حساب هزینه، ثبت کنند. برای مثال، شرکت، به جای آن‌که در زمان خرید از حساب موجودی ملزومات استفاده کند، می‌تواند مبلغ پرداختی را در حساب هزینه ملزومات ثبت کند. این نحوه عمل سبب می‌شود که در زمان مصرف ملزومات، نیازی به ثبت هزینه ملزومات و کاهش موجودی ملزومات نباشد و به این ترتیب از تعداد آرتیکل‌های حسابداری کاسته خواهد شد. اما، باید به این نکته اشاره کرد که شرکت‌ها زمانی از این رویکرد استفاده می‌کنند که انتظار داشته باشند، پیش‌پرداخت انجام شده تا انتهای دوره مالی به مصرف برسد و یا مبلغ پیش‌پرداخت بی‌اهمیت باشد. برای مثال، هنگامی که شرکت در ابتدای سال مالی مبلغی را بابت بیمه یک‌ساله آتش‌سوزی پرداخت می‌کند، می‌تواند با ثبت مبلغ پرداختی در بدهکار هزینه

بیمه، از انجام آرتیکل تعدیلی در پایان سال اجتناب کند. زیرا، حق بیمه پرداختی تا انتهای سال مالی کاملاً منقضی خواهد شد.

برای تشریح موضوع فرض کنید، **آژانس تبلیغاتی پیشرو**، انتظار دارد قبل از اتمام دوره حسابداری جاری (دی ماه)، کل ملزومات تبلیغاتی خریداری شده در تاریخ ۵ دی را مصرف کند. ثبت این رویداد مالی در بدهکار حساب هزینه ملزومات به مبلغ ۲۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال، از انجام آرتیکل تعدیلی در پایان دوره، جلوگیری می‌کند. زیرا، با فرض مصرف کل این ملزومات در طی دی ماه و تبدیل بهای تمام‌شده آن به هزینه، دیگر نیازی به آرتیکل تعدیلی برای ثبت مصرف ملزومات نیاز نیست. حال آن‌که در رویکرد نخست، با ثبت ملزومات خریداری شده در حساب ملزومات تبلیغاتی، لازم است در انتهای دی ماه مبلغ مزبور به حساب هزینه ملزومات منتقل شود.

۲۵,۰۰۰,۰۰۰	هزینه ملزومات	۵ دی
۲۵,۰۰۰,۰۰۰	بانک	
	(ثبت خرید ملزومات)	

یک آرتیکل تعدیلی در دفاتر خود ثبت کند. قبل از انجام تعدیلات، حساب هزینه ملزومات ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال بیش از واقع است و حساب ملزومات تبلیغاتی (دارایی‌ها) ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال کمتر از واقع است. بنابراین، **شرکت پیشرو** با انجام آرتیکل تعدیلی زیر حساب‌های فوق را تعدیل خواهد کرد:

حال، این سؤال مطرح می‌شود که اگر تمامی ملزومات خریداری شده در طی دوره مصرف نشود، تحت این رویکرد جدید چه باید کرد؟ برای مثال، اگر شرکت پیشرو موجودی ملزومات باقی مانده در تاریخ ۳۰ دی را ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال تعیین کند، حسابدار شرکت پیشرو باید چه اقدامی انجام دهد؟ مطمئناً شرکت پیشرو باید

۱۰,۰۰۰,۰۰۰	ملزومات تبلیغاتی	۳۰ دی
۱۰,۰۰۰,۰۰۰	هزینه مصرف ملزومات تبلیغاتی	
	(ثبت ملزومات مصرف نشده)	

پس از انتقال آرتیکل تعدیلی فوق، حساب‌ها به صورت زیر خواهد بود:

هزینه ملزومات تبلیغاتی		ملزومات تبلیغاتی
۱۰/۳۰ تعدیلات ۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۵,۰۰۰,۰۰۰ ۱۰/۵	۱۰/۳۰ تعدیلات ۱۰,۰۰۰,۰۰۰
	۱۵,۰۰۰,۰۰۰ مانده ۱۰/۳۰	

تصویر ۱۱-۳ حساب‌های ملزومات تبلیغاتی پس از تعدیلات

به مبلغ ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال بیش از واقع و سود خالص به همین مبلغ، کمتر از واقع است. هم‌چنین، دارایی‌ها و حقوق صاحبان سرمایه، در تاریخ ۳۰ دی، ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال کمتر از واقع گزارش خواهند شد. تصویر ۱۲-۳ آرتیکل‌ها و حساب‌های ملزومات را در دو رویکرد مقایسه می‌کند.

پس از انجام تعدیلات، حساب ملزومات تبلیغاتی، ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال بهای تمام‌شده ملزومات باقی مانده در تاریخ ۳۰ دی را نشان می‌دهد. علاوه بر آن، مانده حساب هزینه ملزومات ۱۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال است که با بهای تمام‌شده ملزومات مصرف‌شده در طی دی‌ماه برابر است. بدون انجام آرتیکل تعدیلی، هزینه‌ها

تاریخ	ثبت در حساب دارایی	ثبت در حساب هزینه
۵ دی	ملزومات تبلیغاتی ۲۵,۰۰۰,۰۰۰	هزینه ملزومات ۲۵,۰۰۰,۰۰۰
	بانک ۲۵,۰۰۰,۰۰۰	بانک ۲۵,۰۰۰,۰۰۰
۳۰ دی	هزینه ملزومات ۱۵,۰۰۰,۰۰۰	ملزومات تبلیغاتی ۱۰,۰۰۰,۰۰۰
	ملزومات تبلیغاتی ۱۵,۰۰۰,۰۰۰	هزینه ملزومات ۱۰,۰۰۰,۰۰۰

تصویر ۱۱-۳ مقایسه رویکردهای مختلف حسابداری پیش پرداخت‌ها

پس از انتقال آرتیکل‌های فوق، حساب‌ها به صورت زیر خواهد شد:

ملزومات تبلیغاتی		ملزومات تبلیغاتی	
	۱۰,۰۰۰,۰۰۰ مانده ۱۰/۳۰	۲۵,۰۰۰,۰۰۰ ۱۰/۵	۱۵,۰۰۰,۰۰۰ تعدیل ۱۰/۳۰
		۱۰,۰۰۰,۰۰۰ مانده ۱۰/۳۰	
هزینه ملزومات		هزینه ملزومات	
۱۰,۰۰۰,۰۰۰ تعدیل ۱۰/۳۰	۲۵,۰۰۰,۰۰۰ ۱۰/۵		۱۵,۰۰۰,۰۰۰ مانده ۱۰/۳۰
	۱۵,۰۰۰,۰۰۰ مانده ۱۰/۳۰		

توجه داشته باشید که در تاریخ ۳۰ دی ماه، مانده حساب‌ها در هر دو روش مساوی است: ملزومات تبلیغاتی ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال و هزینه ملزومات ۱۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال است.

سوالات خودآزمایی

- کدام یک از گزینه‌های زیر صحیح است؟ خطرات خرید داخلی .....
 الف. از خریدهای خارجی بیش‌تر است.
 ب. از خریدهای خارجی کمتر است.
 ج. برابر خریدهای خارجی است.
 د. هیچ‌کدام.

- موجودی کالای در راه در ترازنامه در چه سرفصلی گزارش می‌شود؟
 الف. دارایی‌های جاری-پیش پرداخت هزینه‌ها
 ب. دارایی‌های غیر جاری- دارایی‌های ثابت مشهود
 ج. دارایی‌های جاری-موجودی کالا

د. دارایی‌های غیر جاری - سایر دارایی‌ها

۳ هزینه حمل کالای خریداری شده در چه سرفصلی قرار می‌گیرد؟

الف. هزینه‌های عملیاتی

ب. سایر هزینه‌ها و زیان‌های غیر عملیاتی

ج. بهای تمام‌شده کالای فروش‌رفته

د. بهای تمام‌شده موجودی کالا

۴ کدام یک از گزینه‌های زیر صحیح است؟ در اعتبارات اسنادی برگشت پذیر ...

الف. خریدار حق تغییر شرایط اعتبار را دارد.

ب. بانک گشایش‌کننده اعتبار حق تغییر شرایط اعتبار را دارد.

ج. فروشنده حق تغییر شرایط اعتبار را دارد.

د. بانک ابلاغ‌کننده حق تغییر شرایط را دارد.

۵ حساب اعتبارات اسنادی در چه زمانی بستانکار نمی‌شود؟

الف. دریافت خسارت از شرکت بیمه در صورت بیمه بودن

ب. برگشت قسمتی از سفارش انجام‌نشده

ج. انتقال به حساب دارایی

د. ثبت کارمزد ثبت سفارش

۶ در صورتی که شرکت ارمغان برای خرید ماشین‌آلات از طریق اعتبارات اسنادی اقدام نماید، در پایان حساب اعتبارات

اسنادی را به چه حسابی می‌بندد؟

الف. موجودی کالا

ب. بانک

ج. سپرده ثبت سفارش

د. ماشین‌آلات

۷ مبنای محاسبه حق ثبت سفارش ۰۰۰۵٪ ارزش پروفورما است. در صورتی که ارزش پروفورما ۱۰۰,۰۰۰ دلار و قیمت

هر دلار ۱۰,۰۰۰ ریال باشد، حق ثبت سفارش چه مبلغی است؟

الف. ۵۰۰,۰۰۰ ریال   ب. ۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال   ج. ۱۵۰,۰۰۰ ریال   د. ۲۵۰,۰۰۰ ریال

۸ در شرایط حمل CIF هزینه حمل و بیمه کالا تا بندر مقصد بر عهده کیست؟

الف. بانک گشایش کننده اعتبار

ب. خریدار

ج. فروشنده

د. گمرک

۹ تراز آزمایشی، مانده حساب ملزومات را ۱۳,۵۰۰,۰۰۰ ریال و هزینه ملزومات را صفر نشان می دهد. اگر موجودی

باقی مانده ۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال باشد، آرتیکل تعدیلی به چه صورت خواهد بود؟

الف. ملزومات ۶,۰۰۰,۰۰۰

هزینه ملزومات ۶,۰۰۰,۰۰۰

ب. ملزومات ۷,۵۰۰,۰۰۰

هزینه ملزومات ۷,۵۰۰,۰۰۰

ج. هزینه ملزومات ۶,۰۰۰,۰۰۰

ملزومات ۶,۰۰۰,۰۰۰

د. هزینه ملزومات ۷,۵۰۰,۰۰۰

ملزومات ۷,۵۰۰,۰۰۰

۱۰ تراز آزمایشی، مانده حساب ملزومات را صفر و هزینه ملزومات را ۱۳,۵۰۰,۰۰۰ ریال نشان می دهد. اگر موجودی

باقی مانده ۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال باشد، آرتیکل تعدیلی به چه صورت خواهد بود؟

الف. ملزومات ۶,۰۰۰,۰۰۰

هزینه ملزومات ۶,۰۰۰,۰۰۰

ب. ملزومات ۷,۵۰۰,۰۰۰

هزینه ملزومات ۷,۵۰۰,۰۰۰

ج. هزینه ملزومات ۶,۰۰۰,۰۰۰

ملزومات ۶,۰۰۰,۰۰۰

د. هزینه ملزومات ۷,۵۰۰,۰۰۰

ملزومات ۷,۵۰۰,۰۰۰

۱۱ تعدیل پیش پرداخت هزینه ها (دارایی):

الف. دارایی ها را کاهش و درآمدها را افزایش می دهد.

ب. هزینه ها را کاهش و دارایی ها را افزایش می دهد.

ج. دارایی ها را کاهش و هزینه را افزایش می دهد.

د. درآمدها را کاهش و دارایی‌ها را افزایش می‌دهد.

۱۲ استهلاك انباشته:

الف. يك حساب كاهنده دارایی است.

ب. يك حساب هزینه است.

ج. يك حساب حقوق صاحبان سرمایه است.

د. يك حساب بدهی است.

۱۳ تعديل هزینه‌های پیش‌پرداخت شده (هزینه):

الف. دارایی‌ها را کاهش و درآمدها را افزایش می‌دهد.

ب. هزینه‌ها را کاهش و دارایی‌ها را افزایش می‌دهد.

ج. دارایی‌ها را کاهش و هزینه را افزایش می‌دهد.

د. درآمدها را کاهش و دارایی‌ها را افزایش می‌دهد.

۱۴ شرکت سینایی، استهلاك شهریورماه را ۱۰ میلیون ریال محاسبه کرده است. آرتیکل تعدیلی مربوط به استهلاك کدام است؟

الف. هزینه استهلاك ۱۰,۰۰۰,۰۰۰

استهلاك انباشته ۱۰,۰۰۰,۰۰۰

ب. هزینه استهلاك ۱۰,۰۰۰,۰۰۰

تجهيزات ۱۰,۰۰۰,۰۰۰

ج. استهلاك انباشته ۱۰,۰۰۰,۰۰۰

هزینه استهلاك ۱۰,۰۰۰,۰۰۰

د. استهلاك انباشته ۱۰,۰۰۰,۰۰۰

تجهيزات ۱۰,۰۰۰,۰۰۰

۱۵ تراز آزمایشی، مانده حساب پیش‌پرداخت بیمه را صفر و هزینه بیمه را ۱۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال نشان می‌دهد. اگر ۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال از پیش‌پرداخت بیمه باقی‌مانده باشد، آرتیکل تعدیلی چیست؟

الف. ۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال در بدهکار پیش‌پرداخت بیمه و ۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال در بستانکار هزینه بیمه

ب. ۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال در بدهکار هزینه بیمه و ۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال در بستانکار پیش‌پرداخت بیمه

ج. ۷,۰۰۰,۰۰۰ ریال در بدهکار پیش‌پرداخت بیمه و ۷,۰۰۰,۰۰۰ ریال در بستانکار هزینه بیمه

د. ۷,۰۰۰,۰۰۰ ریال در بدهکار هزینه بیمه و ۷,۰۰۰,۰۰۰ ریال در بستانکار پیش‌پرداخت بیمه

- ۱ فرایند خریدهای داخلی را بیان کنید.
- ۲ کدام مراحل خریدهای داخلی معمولاً نیازمند آرتیکل‌های حسابداری است؟
- ۳ در چه نوع خریدهایی، ارسال سفارش مستلزم ثبت حسابداری است؟
- ۴ چه تفاوت‌هایی بین خرید داخلی و خارجی وجود دارد؟
- ۵ انواع روش‌های خریدهای خارجی را بیان کنید و به‌طور مختصر توضیح دهید.
- ۶ اعتبارات اسنادی را تعریف کنید.
- ۷ انواع اعتبارات اسنادی را نام برده و هر یک را به‌طور مختصر شرح دهید.
- ۸ مراحل گشایش اعتبارات اسنادی را بیان کنید.
- ۹ اعتبارات اسنادی چه هزینه‌هایی را به خریدار تحمیل می‌کند؟
- ۱۰ سفارشات و پیش‌پرداخت کالا در کدام بخش ترازنامه گزارش می‌شوند؟
- ۱۱ آرتیکل‌های تعدیلی پایان سال مربوط به پیش‌پرداخت‌های هزینه را توضیح دهید.
- ۱۲ تفاوت بین هزینه استهلاک و استهلاک انباشته چیست؟
- ۱۳ شرکت عادل تمامی ملزوماتی را که خریداری می‌کند در بدهکار حساب ملزومات ثبت می‌کند. آرتیکل تعدیلی شرکت عادل در رابطه با حساب ملزومات چیست؟
- ۱۴ شرکت میثاق وجه پرداختی بابت بیمه را در بدهکار حساب هزینه بیمه ثبت می‌کند. آرتیکل تعدیلی شرکت میثاق در رابطه با حساب بیمه چیست؟

مسائل

- م ۱-۳** در تاریخ ۱۵ خرداد ۱۳۹۱، آقای سروری جهت واردات کالاهایی از کشور آلمان به ارزش ۱۶۰,۰۰۰ دلار بر مبنای CIF، پروفورمای دریافتی از فروشنده را به بانک ارائه نمود. پس از موافقت اولیه بانک برای گشایش اعتبار اسنادی، به ترتیب عملیات زیر برای واردات کالاهای فوق صورت گرفته است:
- ۱۷ خرداد برداشت مبلغ ۲۸۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال از حساب آقای سروری بر مبنای ۱۰۰ درصد ارزش پیش‌فاکتور بابت ودیعه ثبت سفارش.

۱۸ خرداد آقای سروری با ارائه مدارک لازم نسبت به گشایش اعتبار اسنادی شماره ۹۱/۶۰۱/۷۱۴ اقدام نمود. در این تاریخ بانک مبالغ زیر را از حساب شرکت برداشت نمود:

حق ثبت سفارش	۴۰ ریال به ازای هر دلار ارزش پروفوما
کارمزد گشایش اعتبار	۵۶۰,۰۰۰
سپرده اعتبار	۳۷۵,۲۰۰,۰۰۰
هزینه تلکس به بانک کارگزار بابت اعلام گشایش اعتبار	۹۰,۰۰۰

۲۸ تیر برداشت مبلغ ۵۲۱,۱۶۰ ریال از حساب شرکت بابت تأخیر در واریز وجه اسناد و ارائه اسناد حمل به آقای سروری.

۳۱ تیر پرداخت ۱,۶۶۶,۷۰۰ ریال هزینه های گمرکی و ترخیص کالا. هم چنین پرداخت ۳۳۴,۰۰۰ ریال هزینه حمل

۱ مرداد ارائه جواز سبز گمرکی به بانک و استرداد ودیعه ثبت سفارش به حساب شرکت.

خواسته ها

الف. ثبت عملیات فوق در دفتر روزنامه

ب. تنظیم حساب اعتبارات اسنادی در دفتر کل

ج. بستن حساب اعتبارات اسنادی در خاتمه عملیات

م ۲-۳ در تاریخ ۲۰ خرداد ۱۳۸۹، شرکت نرگس برای ورود یک دستگاه ماشین جوراب بافی از کشور آلمان به ارزش ۹۰,۵۰۰ یورو به قیمت C.I.F با ارائه پروفوما به بانک ملی درخواست صدور ودیعه ثبت سفارش می نماید. بانک با برداشت ۱۰ درصد ارزش پروفوما به نرخ شناور هر یورو ۱۲۱۳ ریال، از حساب جاری شرکت نرگس، بابت ثبت ودیعه ثبت سفارش، سند ودیعه را صادر و تسلیم نماینده شرکت نرگس می نماید.

در تاریخ ۶ تیر با انجام اقدامات لازم به بانک مراجعه کرده و درخواست گشایش اعتبار می نماید. بانک در ازای حق ثبت سفارش، مبلغ ۰۰۰۵/ ارزش پروفوما را از حساب شرکت برداشت می نماید و حساب اعتباری ۶۳۷۰۰۴۴۱ را گشایش می کند. هم چنین بانک مبالغ زیر را از حساب شرکت برداشت می نماید:

۱. مبلغ ۲۱۱,۵۸۹ ریال بابت هزینه گشایش اعتبارات اسنادی

۲. مبلغ ۱۴۱,۷۲۳,۰۰۰ ریال بابت سپرده اعتبارات اسنادی

۱۸ تیر، برداشت مبلغ ۷۰,۹۵۰ بابت هزینه تلکس

۸ مرداد کارگزار با ارسال اسناد اعتبارات، اطلاع داد که وجه اعتبار در تاریخ ۴ مرداد به فروشنده پرداخت شده است.

در این تاریخ، کارگزار از بانک ملی درخواست تأمین وجه پرداختی و هزینه تأخیر می نماید.

۱۰ مرداد برداشت ۱۱۴۱۸۱ ریال بابت هزینه تأخیر

۱۲ مرداد واریز مبلغ ۴,۷۰۶,۰۰۰ به حساب جاری مؤسسه بابت اضافه وجه سپرده اعتبار اسنادی

۱۸ مرداد شرکت با پرداخت مبلغ ۲,۷۱۵,۰۰۰ ریال هزینه گمرکی و ۱۸۱۰,۰۰۰ ریال هزینه حمل، دستگاه مذکور را

جهت نصب به کارخانه منتقل کرد.

۳ شهریور شرکت با مراجعه به بانک و ارائه جواز سبز گمرکی درخواست استرداد ودیعه ثبت سفارش را نمود و بانک

مبلغ مذکور را به حساب شرکت واریز نمود.

